

og bagefter mod hele Finantsloven, men desuagtet troer jeg at turde paastaae, at de hversken bleve brugte forat tilbagefalde den i Udresken udtalte Mistillid, og heller ikke bleve brugte for at godtgjøre, at Rigsdagen indsaae Nødvendigheden af at ruste noget Størt eller Smaat, for at den erklærede Neutralitet kunde blive overholdt. Det er blot dette, jeg har troet at burde udtale.

Grundtvig: Det egentlige Spørgsmaal, som her foreligger, nemlig om Bevillingen af de Overskridelser, som det afgaaede Ministerium har tilladt sig, have flere Talere søgt at bringe hen til det almindelige Spørgsmaal om, hvorvidt det var klogt eller ret af en Rigsdag at gjøre Banstikigheder ved noget Saadant, hvorved den maatte indsee, at den gjorde en stærk og kraftig Regjering umulig; men disse almindelige Sætninger have jo her slet Intet at betyde. Her er nemlig ikke Spørgsmaal om Forholdet i det Hele taget mellem en Regjering og en Rigsdag, eller om de bedste Regler derfor; men her er Spørgsmaal om Overskridelser, og det store Overskridelser af det Bevilgede — hvadenten man kalder Gjenstanden lille eller stor — Overskridelser, der ere gjorte af et Ministerium, der havde Rigsdagens, og uden Tvivl ogsaa Folkets Mistillid, det er Spørgsmaalet. I det forrige Folkething, medens det afgaaede Ministerium endnu sad her, blev det meget klart udviklet af den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad), at, hvad der i Reglen er meget rigtigt, at Rigsdagen viser al mulig Rensomhed ved Overskridelser af Bevillinger, naar Ministeriet har dens Tillid, det kan ikke det Ministerium, som veed med sig selv, at det har Rigsdagens Mistillid, forlange eller gjøre Regning paa eller nogensinde nyde Godt af. Nu har jo vistnok den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning), som har været dristig nok til at paatage sig at forsvare og føre Beviis for Det, som i vore Dine er det Allerurimeligste, søgt at vise os, at vi have gjort Uret mod det afgaaede Ministerium ved at erklære det vor Mistillid (Tscherning: Nei, det har jeg ikke sagt et Ord om! Monrad: Jo, tid-

ligere!); han har ikke alene sagt det, men han har endogsaa paastaet, at det netop var „Driganet for Kongens Retfærdighed“. Jeg skal her ikke mere omtale Kongen, da jeg troer, at det her slet ikke passer sig, men han paastod ialfald, at det aftraadte Ministerium var et Organ, der stræbte efter at udøve Retfærdighed. Jeg skal nu ikke opholde mig ved den Mærkværdighed, at, medens han gjorde den Paastand, paa Ministeriets Vegne, at det var et Retfærdighedens Redskab, saa erklærede han paa den anden Side, at Magten havde det havt til, om det havde villet, at udføre en Statsstreg og tilintetgjøre vor Grundlov og vor Frihed, og yttrede tillige, at Beviset derfor laa deri, at Uretfærdigheden altid havde Magten med sig, det viste sig navnlig med alle de Forsatninger, der bleve skabte i 1848, som det syntes, under en aldeles uhyggelig Stjerne. Men jeg paastaer, at, om Beviset var lykkes ham aldrig saa godt, om Mistilliden var nok saa usorfyldt, saa er det lige saa vist, at, naar vi havde den Mistillid til det og have den endnu, saa kunne vi heller ikke bevilge dets Overskridelser eller billige dem. Den ærede Taler søgte vistnok i den Henseende at forbedre os, idet han sagde, at det er Følelsen, der her traadte frem; det er unægteligt, at Mistillid er en Følelse; men jeg har dog ikke seet, at enten den ærede Taler eller nogen Anden har enten kunnet gjøre alle vore Følelser til Vogn eller alle vore Tanker til Sandhed, eller han har kunnet bevise, de vare det, og, saalange det ikke er beviist, da veed jeg ikke, hvor Nogen kan sige, at man slet ikke maa tale til Følelsen. Jeg skal derfor ikke lægge nogen Vægt paa, hvad der allerede er anmærket, at der Ingen kan være her i Salen, som ved visse Leiligheder mere stræber at tale netop til Følelsen, end just den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds.

Hvad alle de smukke Ting angaaer, som den ærede Rigsdagsmand iforbigaaende sagde ham for Præsto 4de (Grundtvig), dem skal jeg forbigaae, da de høre til de Complimenter, som vi pleie at verte. Jeg skal ved denne Leilighed heller ikke udbrede mig over, hvad der jo for en stor Deel har udgjort Gjenstanden